

1665 26/11 12: 2. Beh. af F. t. L. om Retsforholdet mellem Husbond og Tyende.

1666

bejde. Da det er en Kendsgerning, at der navnlig ude paa Landet er Husbønder, som i deres Tjeneste har Tyende, som ved Ulykkestilfælde ikke har Krav paa Erstatning, fordi Husbondens Ejendom ikke er sat saa højt i Ejendomsskyld, at Tyendet falder ind under Ulykkesforsikringsloven, har man ment, at man maatte søge at raade Bod derpaa, og Flertallet har derfor stillet Ændringsforslag om en ny Affattelse af § 17. Naar man har gjort det, er det ogsaa for at høre Ministerens Udtalelser om dette Punkt, idet Flertallet ikke er klar over, om den foreslaaede Affattelse af en ny § 17 kan opretholdes. Udvalgets Flertal, der bestaar af Udvalget med Undtagelse af to Medlemmer, ønsker, som sagt, at høre Ministerens Udtalelser, idet det, dersom Ministeren har Indvendinger at gøre, agter paa et senere Tidspunkt at tage Ændringsforslaget tilbage og forhandle om dette Spørgsmaal med Ministeren mellem anden og tredie Behandling.

Ændringsforslag Nr. 29 til § 24 er stillet af et Mindretal, hvortil jeg og det ærede Medlem fra Fredensborg (Johan Knudsen) hører. Ændringsforslaget, som angaar det skolepligtige Tyende, gaar ud paa en ny Affattelse af § 24. I Lovforslaget hedder det: „Skolepligtigt Tyende maa paa Skoledagene ikke af Husbonden anvendes til Arbejde i de sidste tre Timer forud for Skoletiden og ikke før Kl. 6 Morgen. Overtrædelse af denne Bestemmelse straffes under en offentlig Politisag med Bøde fra 5 til 100 Kr.“ Mindretallet har af to Grunde ment, at disse Bestemmelser var forkerte. Det har ment, at det var urimeligt, at f. Eks. et skolepligtigt Tyende, inden det blev sendt i Skole, ikke maatte sættes til at flytte nogle Kreaturer, maaske paa Vej til Skole, eller maaske tage nogle Kreaturer med og sætte dem ud paa Marken. Man maa huske paa, at det ikke er noget, der særlig gør sig gældende i det store Landbrug, men at det er noget, der i allervæsentligste Grad kommer til at berøre de smaa Landbrug. I et Husmandshjem har man maaske kun eet Tyende, som ogsaa skal passe de faa Kreaturer, der er, og Mindretallet har ment, at det var alt for urimeligt i Loven at ville forbyde, at et saadant

umyndigt Tyende enten kom til at flytte Kreaturerne eller kom til at trække Kreaturerne paa Græs, før det gik i Skole, og det har ogsaa ment, at det vilde være ganske urimeligt, at noget saadant, hvis det sker og bliver paataalt enten fra den ene eller den anden Side, skal behandles som en offentlig Politisag og straffes med Bøde fra 5 til 100 Kr. Det nævnte Mindretal har endvidere været klar over, at Bestemmelsen ikke alene vilde være til Gene for Husbonden, der havde et saadant umyndigt Tyende til at passe sine Kreaturer, men at den ogsaa vilde være ensbetydende med, at man i hvert Fald ikke i det arbejdende Landbrug tør paataage sig at have skolepligtigt Tyende i sin Tjeneste. Det, man egentlig efter vor Opfattelse skulde tilsigte, var at fastslaa det, som er Regelen under de nuværende Forhold, og at man i Loven om Retsforholdet mellem Husbond og Tyende skulde slaa fast, at Husbonden er forpligtet til at give skolepligtigt Tyende rimelig Fritid til Læsning af Lektier m. m., det er egentlig det, man i det væsentligste tilsigter, og jeg kan ikke tro, at man ønsker at sige: Vi vil i denne Lov have forbudt, at et Tyende, der er paa Vej til Skole, flytter Kreaturer eller tager Kreaturer med for at sætte dem paa Græs. Jeg mener, at begge Parter kunde lade sig tilfredsstille med det, Mindretallet foreslaar i Ændringsforslag Nr. 29, og at Nævnet med en saadan Affattelse af § 24 vil have i sin Haand at øve Kendelsesmyndighed, dersom Tyendet bliver misbrugt eller mishandlet i nogen som helst Retning. Jeg skal derfor anbefale dette Ændringsforslag paa det bedste.

De Ændringsforslag, som jeg derefter skal omtale, er Ændringsforslagene under Nr. 34 og 35 til § 27. Denne Paragraf indeholder Bestemmelsen om Ferie, naar Tyendet tjener paa et halvt eller helt Aar. Er Tyendet fæstet paa et halvt Aar, har det Krav paa 3 sammenhængende Søgndage, er det fæstet paa et helt Aar, paa en Uge. Det samme Mindretal, som jeg nys omtalte, stiller her Forslag om, at Ordet „sammenhængende“ skal gaa ud, idet vi gaar ud fra, at hvis man vil have det saaledes, kan man forhandle sig til Rette derom mellem Husbond og Tyende. Man kan meget vel tænke sig, at Tyendet